

JAARSTUKKEN

2021

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de heffingen van de gemeente. Hierbij gaat het zowel om de gebonden als de ongebonden heffingen. Van gebonden heffingen is het bestedingsdoel wettelijk bepaald, bijvoorbeeld van de afvalstoffenheffing. Van ongebonden heffingen is het bestedingsdoel niet wettelijk bepaald, bijvoorbeeld van de OZB, de onroerendezaakbelasting. De baten en lasten van de ongebonden heffingen maken ook deel uit van het programma Algemene dekking en onvoorzien. De baten en lasten van de gebonden heffingen zijn meegenomen in de desbetreffende programma's.

De lokale heffingen vormen een belangrijke bron van inkomsten voor de gemeente. Deels dienen ze als algemeen dekkingsmiddel voor de gemeentelijke uitgaven, deels ter verrekening van de kosten van de specifieke dienstverlening. Wageningen kent de volgende lokale heffingen:

Ongebonden:

- Onroerendezaakbelastingen (OZB)
- Hondenbelasting
- Parkeerbelastingen
- Precariobelasting (bovengronds)
- Precariobelasting (voor kabels en leidingen)
- (Water)toeristenbelasting
- Reclamebelasting

Gebonden:

- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Leges
- Scheepvaartrechten
- Veergelden
- Begraafrechten
- Marktgeld

Voor diverse heffingen voert de gemeente een kwijtscheldingsbeleid voor de minima.

Belastinggrondslag

Jaarlijks stelt de gemeenteraad de tarieven voor de lokale heffingen vast in de belastingverordeningen. In de raadsvergadering van 9 november 2020 zijn de belastingverordeningen voor 2021 vastgesteld.

Na de raadsvergadering van 9 november 2020 is de volgende verordening voor 2021 gewijzigd:

- De verordening onroerende zaakbelastingen 2021 is op 8 maart 2021 door de raad gewijzigd, wegens aanpassing van de tarieven aan de waardeontwikkeling van de panden.

Belastingopbrengsten

De belastingopbrengsten per belasting zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Programma	Opbrengst (x € 1.000)	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021	Verschil 2021
1	Veergelden	504	726	549	-177
1	Parkeerbelasting	982	1.222	1.014	-209
2	Marktgeld	79	89	54	-35
2	Scheepvaartrechten	427	456	439	-17
3	Begraafrechten	485	421	501	81

gemeente **Wageningen**

4	Afvalstoffenheffing	4.470	5.093	5.084	-9
4	Rioolheffing	2.588	1.872	2.099	227
12	OZB	12.109	11.657	12.473	816
12	Hondenbelasting	168	186	171	-15
12	Toeristenbelastingen	209	231	103	-128
12	Precariobelastingen	1.526	1.608	1.571	-36
12	Reclamebelasting	117	121	122	0
2, 3, 8, 9 en 11	Leges	2.783	1.744	2.209	464
Totaal		26.449	25.426	26.388	962

De totale werkelijke opbrengst is 3,8% hoger dan begroot. Tussen de diverse belastingen zijn positieve en negatieve verschillen in de resultaten. De afwijkingen boven de € 25.000 worden hieronder kort toegelicht.

Veergelden

Als gevolg van corona is het aantal overtochten in 2021 een stuk lager geweest dan waar rekening mee is gehouden in de begroting. Dit heeft gezorgd voor een incidenteel nadeel van € 177.000 op de opbrengsten bij het Lexkesveer.

Parkeerbelasting

Als gevolg van corona en bijbehorende maatregelen is er een incidenteel nadeel ontstaan van € 209.000 op de parkeeropbrengsten.

Marktgeden

De marktondernemers in de non food zijn in de periode van 15 december 2020 tot 28 april 2021 vanwege de coronamaatregelen geweerd van de markt. Besloten is om voor de marktondernemers in de non food ter compensatie voor heel 2021 geen marktgeden te heffen. De afwijking van € 35.000 op de opbrengsten wordt voornamelijk hierdoor verklaard. Dekking van deze compensatie komt vanuit de TONK regeling.

Begraafrechten

Er zijn dit jaar meer grafrechten afgekocht en er hebben, incidenteel, meer begrafenissen plaatsgevonden. Dit kan veroorzaakt zijn door de coronacrisis.

Rioolheffing

De Rioolheffing heeft € 227.000 meer opgebracht dan begroot, De begroting is gebaseerd op de oude inningssystematiek (via Vitens), terwijl we in het verslagjaar geïnd hebben per aansluiting (los van het drinkwaterverbruik). Hierbij is het aantal aansluitingen hoger en daarmee ook de opbrengst van de rioolheffing.

OZB

In de primitieve begroting 2021 was nog geen rekening gehouden met de realisatie van enkele waardevolle objecten en afgeronde woningbouwprojecten uit 2020. Vandaar dat in de Kadernota 2021 de geraamde inkomsten vanuit de OZB voor 2021 zijn verhoogd met € 743.000. Het overige verschil is ontstaan doordat we door de realisatie van enkele nieuwbouwprojecten in 2021 meer OZB hebben kunnen heffen dan begroot.

Precariobelasting

Bij de precariobelasting voor o.a. terrassen zien we € 36.000 minder inkomsten dan begroot. Dit heeft voornamelijk te maken met het besluit om i.v.m. corona geen precariobelasting op te leggen voor terrassen. Bij de precariobelasting voor kabels en leidingen zien we een lichte toename ten opzichte van vorig jaar. Dit heeft te maken met een toename van het aantal strekkende meters waarover belasting wordt geheven. De precariobelasting kabels en leidingen wordt vanaf 2022 niet meer geheven.

Leges

Het verschil aan inkomsten bij de leges van € 464.000 wordt met name verklaard door de hogere opbrengsten bij de bouwleges (voordeel € 373.000). We hebben voor grotere projecten meer ontvangen dan begroot. Als voorbeeld kan de Haarweg genoemd worden.

Kwijtschelding

Op basis van een inkomen van 100% van de bijstandsnorm verleent de gemeente kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing (eerste set containers), de rioolheffing en de hondenbelasting (1e hond). Daarnaast kunnen inwoners in aanmerking komen voor een vergoeding voor de aanschaf van een nationaal paspoort, een zakenpaspoort, een reisdocument voor vluchtelingen, een reisdocument voor vreemdelingen of een Nederlandse identiteitskaart. De verleende kwijtscheldingen zagen er als volgt uit:

Onderdeel	Rekening 2020		Rekening 2021	
	Aantal huishoudens	Bedrag x € 1.000	Aantal huishoudens	Bedrag x € 1.000
Afvalstoffenheffing	892	186	754	206
Rioolheffing	900	100	753	79
Hondenbelasting	106	8	94	9
Paspoort / id-kaart etc.	22	1	18	1
Precariocompensatie	1253	88	1447	48

Kostendekkendheid heffingen

Sinds de begroting 2017 moet een onderbouwing gegeven worden van de mate van kostendekkendheid van de gebonden heffingen en de daarbij gehanteerde uitgangspunten. Uitgangspunt bij de heffingen in Wageningen is al jaren dat iedere heffing 100% kostendekkend is. Bij de afvalstoffen- en rioolheffing is dat bovendien inclusief de kosten van de kwijtschelding. We geven hieronder de onderbouwing.

Voor de overhead geldt het volgende: de directe uren worden verhoogd met een opslagpercentage. Het opslag-percentage wordt bepaald door de verhouding indirecte/directe kosten van de totale apparaatskosten. Dit percentage bedraagt 85%.

Opbrengst (x € 1.000)	Afvalstoffenheffing	Rioolheffing	Veer-gelden	Begraaf-rechten	Markt-gelden	Scheepvaart-recht
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	4.371	1.945	627	446	70	394
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen	417	289	25	101	23	0
Netto kosten taakveld	3.954	1.656	602	344	47	394
Overhead incl. (omslag) rente	361	289	354	157	20	45
BTW	768	155	0	0	0	0
Totaal toe te rekenen kosten	5.084	2.099	956	501	67	439
Opbrengst heffingen	5.084	2.099	549	501	54	439
Dekking	100%	100%	57%	100%	81%	100%

Voor de leges geldt wettelijk dat het totaal van de gehele verordening ten hoogste kostendekkend mag zijn. Hieronder geven we de kostendekkendheid per titel aan.

Volledige omschrijving per titel:

Titel 1: Algemene dienstverlening

Titel 2: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning

Titel 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

Opbrengst (x € 1.000)	Titel 1	Titel 2	Titel 3
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	1.029	1.562	323
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen	84		
Netto kosten taakveld	944	1.562	323
Overhead incl. (omslag) rente	605	153	250
BTW			
Totaal toe te rekenen kosten	1.549	1.715	573
Opbrengst heffingen	475	1.645	14
Dekking	31%	96%	2%

Belastingdruk

Er zijn verschillende organisaties die met regelmaat de ontwikkeling van de lokale lasten volgen. Een van de meest neutrale en consistente onderzoeken is het jaarlijkse onderzoek van het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden).

Voor een meerpersoonshuishouden waarvan de bewoners tevens eigenaar van de woning zijn, komt Wageningen in de Atlas van de lokale lasten 2021 van het COELO binnen de provincie Gelderland op de 25e plaats. In de tabel zijn de woonlasten voor de eerste 25 gemeenten opgenomen.

Nr Gemeente	€ per huishouden	Rangnummer landelijk
1 Aalten	618	4
2 Nijkerk	640	8
3 Elburg	659	13
4 Overbetuwe	660	15
5 Putten	660	21
6 Harderwijk	675	25
7 Epe	679	27
8 Nunspeet	680	29
9 Ede	688	30
10 Arnhem	711	41
11 Oost Gelre	715	42
12 Druten	746	69
13 Wijchen	757	88
14 Rheden	772	104
15 Oude IJsselstreek	784	111
16 Nijmegen	786	116
17 Oldebroek	786	117
18 Apeldoorn	787	119
19 Zutphen	794	136
20 Voorst	797	140
21 Zevenaar	803	154
22 Berg en Dal	814	163

23	Doetinchem	814	162
24	Winterswijk	818	169
25	Wageningen	818	169

Ontwikkeling landelijk rangnummer

In onderstaande grafiek is de positie van Wageningen weergegeven op de landelijke ranglijst ten opzichte van de gemeente met de hoogste positie. Omdat het totale aantal gemeenten in Nederland langzaam afneemt, dalen hoge posities automatisch. Vanaf 2013 daalt Wageningen gestaag op de ranglijst, zowel in Gelderland als landelijk. Vanaf 2016 zien we een ontwikkeling waarbij de positie van Wageningen op de ranglijst een minder stabiel verloop laat zien, maar door de jaren heen wel een duidelijke daling van de positie op de ranglijst zichtbaar is.

